

ΟΜΙΛΙΑ

ΜΕΤΑ ΤΟ ΚΑΤΑ

Μ Α Ρ Κ Ο Ν

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ.

ΗΚΟΥΣΑΤΕ, αγαπητοί μου Χριστιανοί, πάντα τὰ περὶ τῆς ταφῆς καὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἠκούσατε δὲ καὶ τὸ ὅτι ὁ μὲν Ἰωσήφ ἐγένετο ὑπηρετὴς τῆς ταφῆς, αἱ δὲ μυροφόροι πρῶτοι κύρυκες τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ. Καλὸν δὲ καὶ ὠφέλιμον τὸ νὰ ἐξετάσωμεν διαποίαν ἀρετὴν οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἠξιώθησαν

τοιαύτης μεγάλης χάριτος. Βλέπω, ὅτι διὰ τὸ τοιοῦτον κατόρθωμα ἡ ἀνδρεία ἦν τοσοῦτον ἀναγκαῖα, ὥστε χωρὶς αὐτῆς τοιοῦτον ἔργον οὐδόλως ἠδύναντο ἐκτελέσαι· ἐὰν ἦσαν δειλοί, ἡ δειλία ἐμπόδιζε πάντα, ὅσα ἀναγκαῖα ἦσαν εἰς τελείωσιν τούτου τοῦ ἔργου· ἀληθῶς δὲ ἡ ἀνδρεία μῆτηρ ἐστὶ πολλῶν ἀρετῆς κατορθωμάτων· περὶ τῆς

Ἰωάν. 19,
15.

ἀνδρείας λαλῶ οὐχὶ τῆς σωματικῆς, ἀλλὰ τῆς ψυχικῆς, ἣτις καὶ μεγαλοψυχία λέγεται· τὴν σωματικὴν ἀνδρείαν γεννᾷ ἡ φύσις, τὴν δὲ ψυχικὴν ἡ προαίρεσις· ὅθεν οὐδεὶς δύναται γενέσθαι ἀνδρεῖος κατὰ φύσιν καὶ θέλη, γίνεται δέ, ὅστις θέλη, μεγαλόψυχος. Τῆς μεγαλοψυχίας τὴν ἀρετὴν εἶχεν ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ καὶ αἱ ἅγιοι Μυροφόροι· τὸ τῶν Ἰουδαίων γένος ἐξεμάνη καὶ ἐλύττησε κατὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· Γραμματεῖς, Φαρισαῖοι, Νομοδιδάσκαλοι, Πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ, Ἀρχιερεῖς, τὸ συνέδριον ὅλον, ὡς στασιαστὴν καὶ βλάσφημον παρέδωκαν αὐτὸν τῷ θανάτῳ, ἅπαντες μεγάλας φωναῖς κραυγάζοντες· « Ἄρον, ἄρον, ξαύρωσον αὐτόν. » Οἱ Ἰουδαῖοι διὰ τὸν ἄμετρον φθόνον καὶ τὴν ὑπερβολικὴν αὐτῶν κακίαν καὶ τοὺς μαθητὰς τοῦ Χριστοῦ ἐζήτουν ἀποκτεῖναι· ὅθεν διὰ τὸν φόβον πάντες ἔφυγον, δισκορπίσθησαν, καὶ μόνον ἀφῆκαν τὸν διδάσκαλον· δύο μόνον, ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Πέτρος, ἠκολούθησαν αὐτῷ· ἀλλὰ τὸν μὲν Ἰωάννην ἐσκέπαζεν ἡ ἀρχιερατικὴ φιλία· ὁ δὲ Πέτρος, καὶ μετὰ προθυμίας πρῶτον ἠκολούθησεν, ἔπειτα ὁμῶς τοσοῦτον ἐφοβήθη, ὥστε μετὰ ἀναθέματος καὶ ὄρκου τρίς αὐτὸν ἠρνήσατο· Ὁ Ἰωσήφ, ἵνα ἐπιτύχη τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, ἔπρεπε νὰ παρῆσιασθῆ εἰς τὴν ἡγεμονικὴν αὐλήν, ὅπου πάντοτε συνέτρεχε τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων, καὶ νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ Πιλάτου τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ· τοῦτο δὲ τὸ ἔργον ἐφανέρωσεν αὐτὸν μαθητὴν τοῦ Χριστοῦ, ζηλωτὴν καὶ ἀγαπῶντα τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ ὑπὲρ πάντας τοὺς ἄλλους μαθητὰς αὐτοῦ· τοῦτο δὲ ἀρκετὸν ἦν, ἵνα διεγείρῃ κατ' αὐτοῦ τὴν

καταδρομὴν, καὶ τὰς ἐπιβουλάς τῶν Ἰουδαίων· Ἡ μετὰ τοσαύτης εὐλαβείας ἀποκαθλήωσις τοῦ σώματος τοῦ ζωοδότου, ἡ καθαρὰ σινδῶν, τὸ πεπελεκημένον πέτρινον μνημεῖον, ὁ λίθος ὁ μέγας ὁ ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ μνημείου, ἦσαν πληγαὶ εἰς τὴν καρδίαν τῶν φθονερῶν Ἰουδαίων· ἐντεῦθεν οὐδὲν ἕτερον περιέμενεν ὁ Ἰωσήφ εἰμὴ διωγμούς καὶ κίνδυνον τῆς ἰδίας ζωῆς· αὐτὸς δὲ μεγαλοψυχῆ, τολμᾷ, ἔρχεται πρὸς τὸν Πιλάτον, παρῆρσιάζεται μαθητῆς τοῦ Χριστοῦ, ζητεῖ καὶ λαμβάνει τὸ σῶμα αὐτοῦ· ἡ δὲ μεγαλοψυχία κατέστησεν αὐτὸν ὑπηρέτην τοῦ μεγάλου μυστηρίου τῆς ταφῆς τοῦ δεσπότη τῶν ἀπάντων· αὐτὸς ἠλέησε τὸν ἐλεήσαντα τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων· ἐνετύλιξε σινδῶνι τὸν περιβάλλοντα τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις· ἐχάρισε μνημεῖον τῷ ἐγείραντι ἐκ μνημάτων τοὺς νεκρούς· ἔθαψε τὸν θύφαντα τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου· Ἰωσήφ τρισμακάριε, σεβάσμιαι αἱ χεῖρές σου, αἱ ψηλαφήσασαι τοῦ Κυρίου τὸ σῶμα, σεπτὰ σου τὰ ὄμματα, τὰ ἰδόντα νεκρόν, γυμνόν, ἠπλωμένον τὸν μονογενῆ τοῦ θεοῦ υἱόν, ἀγισιν τὸ στόμα σου τὸ ἀσπασάμενον τοῦ ζωοδότου τοὺς πόδας! Ὡ ἀρετὴ ἐνδοξος, ὦ χάρις ἐξαισία, ἣς ἠξίωται ὁ γενναῖός σου Ἰωσήφ.

Καὶ τῶν μυροφόρων δὲ ἡ μεγαλοψυχία θαυμαστὴ καὶ μεγάλη. Αἱ γυναῖκες φύσει ἀσθενεῖς εἰσι καὶ δειλαί· φοβοῦνται πολλάκις, ὅπου οὐκ ἔστι φόβος· αἱ μυροφόροι γυναῖκες ὑπὲρ τὴν γυναικεῖαν φύσιν μεγαλόψυχοι καὶ τῶν ἀνδρῶν ἀνδρειότεραι οὐδὲ διὰ τὸν διωγμὸν τῶν Ἰουδαίων δειλιάζουσιν, οὐδὲ ἡ ἀυθάρεια τῶν στρατιωτῶν αὐτὰς φο-

βίξει, οὐδὲ ἡ κουσῳδία ταραττει τὴν καρδίαν αὐτῶν· οἱ μαθηταί, ἄνδρες ὄντες, φοβοῦνται· αἱ μυροφόροι, γυναῖκες οὔσαι, τολμῶσιν· οὗτοι φεύγουσιν, ἐκεῖναι ἔρχονται· οὗτοι σκορπίζονται, ἐκεῖναι συναγονται· οὗτοι κρύπτονται, ἐκεῖναι παρῶρησιάζονται, ἔρχονται εἰς τὸ μυροπωλεῖον, ἀγοράζουσι παρὰ τοῦ μυρεψοῦ ἀρώματα καὶ μύρα, εἶτα, βαστάζουσαι αὐτά, τρέχουσιν αἱ τρισμακάραι προθύμως, ἵνα ἀλείψωσι τὸ ζωφόρον σῶμα. Ὡ γυναικες πανσεβάσμιοι! καὶ πῶς οὐ φοβεῖσθε μόνοι νὰ περιπατῆτε τὴν νύκτα; καὶ πῶς τολμᾶτε νὰ πλησιάσητε εἰς τὸν τόπον, ὃν βασιλικοὶ φυλάττουσι στρατιῶται; καὶ πῶς οὐ τρομάζετε; ἀλλὰ ζητεῖτε ἀποκυλίσει τὸν λίθον, καὶ λῦσαι τὰς σφραγίδας, καὶ ἀνοῖξαι τὸν τάφον, καὶ ἀλείψαι τὸ τεθαμμένον τοῦ Κυρίου σῶμα; Μεγάλων ἀληθῶς χαρισμάτων ἠξιώθητε διὰ τὴν ἀνδρείαν τῆς ψυχῆς ὑμῶν! Αὐταί, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ἐπεὶδὴ ἀπορρίψασαι πᾶσαν δειλίαν καὶ φόβον, ἐγένοντο ἀνδρεῖαι καὶ μεγαλόψυχοι, εἶδον τοὺς ἀγίους ἀγγέλους καὶ ὠμίλησαν μετ' αὐτῶν· πρῶται ἤκουσαν τῆς ἀναστάσεως τὰ εὐαγγέλια, πρῶται συνήντησαν τὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστάντα σωτῆρα, πρῶται εὐηγγελίσαντο τοῖς μαθηταῖς τὴν ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου.

Ἡ ἀνδρεία τῆς ψυχῆς, Χριστιανοί, πολλῶν ἀρετῶν πρόξενος γίνεται, καθὼς ἐκ τοῦ ἐναντίου ἢ μικροψυχία καὶ ὁ φόβος ἐμποδίζει τῆς ἀρετῆς τὴν κατόρθωσιν· διὰ τοῦτο ἀκούομεν τὸν μὲν Μωϋσῆν παραγγέλλοντα τῷ μαθητῇ αὐτοῦ, τῷ Ἰησοῦ, « Ἀνδρίζου καὶ ἰσχυε· » τὸν δὲ Δαβὶδ τῷ υἱῷ αὐτοῦ, τῷ Σολομῶντι, « Ἰσχυε καὶ

» ἀνδρίζου καὶ ποίει, μὴ φοβοῦ ». Καὶ ὁ Κύριος δὲ τῶν ἀπάντων καὶ δεσπότης θεὸς τὸ αὐτὸ παράγγελμα ἔδωκε πρῶτον μὲν εἰς τὸν αὐτὸν Ἰησοῦν τοῦ Ναυῆ, λέγων « Ἰσχυε καὶ ἀνδρίζου· μὴ φοβηθῆς, μηδὲ ^{1. Κο. 1, 7.} ^{αὐτ. 8,} ^{1.} » δειλιάσης ». ἔπειτα καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ὅτε ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἐπὶ τὸ μέγα καὶ ἐξάίσιον τῆς ἀρετῆς κατόρθωμα, ἤγουν ἐπὶ τὴν ἐπιστροφὴν πάσης τῆς οἰκουμένης « Μὴ οὖν φοβηθῆτε ^{Ματθ. 10,} ^{26, 28,} » αὐτούς, εἶπε, μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν ^{1. Κορ. 16,} ^{13,} » μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι ». ὅθεν καὶ ὁ ἀπόστολος αὐτοῦ ἐδίδασκε τοὺς πιστεύσαντας, γράφων « Ἀνδρίζεσθε, κραταί- » οὔσθε ».

Βλέπετε τὸν Μωϋσῆν; αὐτός, ὅτε ἐφοβήθη τὸν Φαραῶ, ἔφυγεν ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου, ἦλθεν εἰς τὴν γῆν Μαδιάμ, ἐκρύβη παρὰ τῷ Ἰωθάρ, καὶ ἐκεῖ οὐδὲν ἔργον θαυμαστὸν κατώρθωσεν· ὅτε δὲ ἀνδρείαν ἀνέλαβε, καὶ ἐνεδύθη τὴν μεγαλοψυχίαν, τότε καταβὰς εἰς τὴν Αἴγυπτον, παρέστη τῷ Φαραῶ, ἐποίησε τὰ μεγάλα θαύματα, ἐλύτρωσε τῆς δουλείας τὸ γένος τοῦ Ἰσραήλ, ἔσχισε τὴν θάλασσαν, καὶ διεπέρασε τὸν λαόν· ἐπάταξε τὴν πέτραν, καὶ ἐξήγαγεν ὕδωρ· ἠνέωξε τοῦ οὐρανοῦ τὰς θύρας, καὶ κατέβασε τὸ Μάννα· ἔφερε τὴν ὄρτυγομήτραν, ἐνήστευσε τεσσαράκοντα ἡμερο-νύκτια, ἔλαβε τοῦ νόμου τὰς πλάκας, ὑπέμεινε τὴν αὐθάδειαν τοῦ λαοῦ, ἐποίμανε τοσοῦτον σκληροτράχηλον πλῆθος, κατώρθωσε τόσας μεγάλας καὶ πολλὰς ἀρετάς, ἐτέλεσε τόσα φοβερὰ καὶ ἐξάίσια θαύματα.

Ἴδὲ τὸν Ἠλίαν· ὅταν μεγαλοψυχῆ, ἐ-

λέγει τοῦ Ἀχαάβ τὴν ἀσέβειαν, καὶ στηλιτεύει τοῦ ψευδωνύμου θεοῦ τὴν ἀδυναμίαν· ἐκπομπεύει τὴν ἀπάτην τῶν ψευδοϊερέων, καὶ κηρύττει τὴν ἀλήθειαν τῆς πίστεως· ἀποδεικνύει ἐμπράκτως τίς ὁ ἀληθινὸς θεός, καὶ ἐπιστρέφει τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς πλάνης τοῦ Βάαλ. Ἀκούετε κατορθώματα ἀρετῆς θαυμαστὰ καὶ ἔνδοξα; ἀλλ' ὅτε ὁ φόβος τῶν ἀπειλῶν τῆς πονηρᾶς Ἰεζάβελ τὴν καρδίαν αὐτοῦ κατεκυρίευσεν, τότε ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον, ἐκρύβη εἰς τὰ σπήλαια, ἐπεκαλέσθη τὸν θάνατον, καὶ ἔπαυσε τῶν μεγάλων ἀρετῶν τὰ κατορθώματα.

Ἐὰν δὲ καὶ τῶν θείων ἀποστόλων τὰ ὑπὲρ ἄνθρωπον ἀγωνίσματα, καὶ τῶν ἀγίων μαρτύρων τὰ ὑπὲρ φύσιν ἄθλα, καὶ τῶν ὁσίων ἀσκητῶν τὰ ἀνεκδιήγητα παλαίσματα, καὶ πάντων τῶν ἀγίων τὰ ἐξαισία κατορθώματα στοχασθῶμεν, καθαρὰ βλέπομεν, ὅτι ἅπαντα καρπὸς εἰσι τῆς ἀνδρείας καὶ γενναιότητος· ὅσοι ἐδειλίασαν ἢ ἐφοβήθησαν, τούτων ἄλλοι μὲν οὐδὲν ἔργον θεοφιλὲς ἐτελείωσαν, ἄλλοι δὲ ἔπεσον πτώμα ἐλεεινὸν καὶ ἐξαισίον.

Βλέπει τοῦτο, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ἐνίστε πᾶς ἄνθρωπος ἐν ἑαυτῷ, καὶ ψηλαφεῖ. Κατάκεισαι ἐνίστε εἰς τὴν ἁμαρτίαν, ὁ θεὸς διὰ τὸ ἄπειρον αὐτοῦ ἔλεος ἐξαποστέλλει σοι φωτισμόν, γνωρίζεις τὴν ἁμαρτίαν σου καὶ τὴν ἐλάβην τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἀποφασίζεις νὰ προσδράμῃς εἰς τὴν μετάνοιαν· ἀλλ' ἰδοὺ ἔρχεται εὐθὺς εἰς τὴν καρδίαν σου ἡ δειλία· καὶ πῶς δύναμαι, λέγεις, νὰ ἀποστραφῶ ἐκεῖνο τὸ ἠγαπημένον πρόσωπον; καὶ πῶς νὰ ἀντισταθῶ ἐ-

ναντίον εἰς τῆς σαρκὸς τὸν πόλεμον; καὶ πῶς νὰ ἀφήσω τὴν πολυχρόνιον συνήθειαν; ἐν τούτοις, ἐὰν μεγαλοψυχῆσης, νικᾷς, φεύγεις τὴν ἁμαρτίαν, κερδαίνεις τὸν παράδεισον· ἐὰν δειλιάσῃς καὶ φοβηθῆς, νικᾷσαι, μένεις ἀμετανόητος, κληρονομεῖς τὴν κόλασιν. Ἀκούεις τὴν φωνὴν τοῦ εὐαγγελίου « Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν. » θέλεις, ὡς Χριστοῦ μαθητῆς, ἵνα συγχωρήσῃς τὸν ἐχθρόν σου· ἀλλ' ἰδοὺ εὐθὺς ὁ πόλεμος τοῦ κόσμου· αὐτὸ, λέγεις, ἐστὶν ἀτιμία σου· ἐὰν μὴ ἐκδικηθῆς σήμερον, αὔριον καὶ ἄλλοι ἐπιβουλεύονται σε, καὶ γίνεσαι παίγνιον τῶν ἀνθρώπων καὶ ὄνειδος τοῦ κόσμου· ἐὰν εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον μεγαλοψυχῆσης, συγχωρεῖς τὸν ἐχθρόν, μένεις εἰρηνικὸς καὶ ἡσυχος, καὶ λαμβάνεις παρὰ θεοῦ τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν σου· ἐὰν μικροψυχῆσης, μένει τὸ μῖσος καὶ ἡ ταραχὴ εἰς τὴν καρδίαν σου, κατακρίνεται δὲ ἡ ψυχὴ σου. Οὗτος, δειλός, φοβεῖται μὴ πτωχεύσῃ, ὅθεν οὐκ ἐκτείνει τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς βοήθειαν τοῦ πτωχοῦ· ἐκεῖνος, μεγαλόψυχος, ἐλεεῖ καὶ δανείζει ὅλην τὴν ἡμέραν· ἐκεῖνος κρεωφαγεῖ ἐν ταῖς νηστησίμοις ἡμέραις, φοβούμενος μὴ βλάβῃ τὴν ὑγίαν αὐτοῦ ἢ ἐγκράτεια· οὗτος ἔξω βάλλει τὸν φόβον, καὶ ἐγκρατεῦται μεγαλόψυχως. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἀρετάς.

Ὁ θεηγόρος Παῦλος κηρύττει, ὅτι πάντες οἱ Χριστιανοὶ εἰσι στρατιῶται τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· διότι πρὸς μὲν τὸν Τιμόθεον γράφει· « Σὺ οὖν κακοπάθησον, ὡς καλὸς » στρατιώτης τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· » πρὸς δὲ τοὺς Ἐφεσίους παραγγέλλει, ἵνα ἀναλά-

Ματθ. 5,
44.

2 Τιμ. 2,
3.
Ἐφ. 6,
16, 17.

ἔωσι θυρόν καὶ περικεφαλαίαν καὶ μά-
 χαιραν κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς ψυχῆς,
 οἵτινες εἰσι τρεῖς, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκός,
 ἡ ματαιότης τοῦ κόσμου, οἱ πειρασμοὶ τοῦ
 διαβόλου, καὶ πολεμοῦσιν ἡμᾶς πάσας τὰς
 ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν. « Ἴδου παλαιστὰς
 ἔθου τὰς ἡμέρας μου. » Καθὼς οὖν εἰς τοὺς
 κοσμικοὺς πολέμους, οὕτω καὶ εἰς τοὺς πνευ-
 ματικούς ἀγῶνας, χωρὶς τῆς ἀνδρείας αὐδὲν
 κατορθοῦται. ὁ στρατιώτης ὁ δειλὸς οὐδέ-
 ποτε νικᾷ τὸν ἐχθρόν αὐτοῦ. ὁ χριστιανὸς
 ὁ μικρόψυχος οὐδέποτε θριαμβεῖει κατὰ
 τῶν πολεμούντων τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. ὁ
 στρατιώτης ὁ ἀνδρεῖος αἴρει τῆς νίκης τὰ
 τρόπαια. ὁ χριστιανὸς ὁ μεγαλόψυχος ἐκ-
 τελεῖ τὰ μεγάλα τῆς ἀρετῆς κατορθώματα.

Ἄλλὰ διὰ τί ἔσμεν δειλοὶ εἰς τὴν ἐργα-
 σίαν τῆς ἀρετῆς, τί δειλιάζεις, ἀδελφές γίνου
 δειλός, ὅταν βουλευῆσαι ἵνα πράξης τὴν
 ἀμαρτίαν. διότι ἡ ἀμαρτία ἐστὶν αἰσχύνη
 καὶ ὄνειδος. « Αἰσχυνθήτωσαν, λέγει ὁ προ-
 φῆτης, οἱ ἀνομοῦντες διακενῆς ». διὰ τὴν
 ἀμαρτίαν ἐλέγχει ὁ θεὸς καὶ παιδεύει αὐ-
 στηρότατα. « Ἐν ἐλεγμοῖς ὑπὲρ ἀνομίας
 ἐπαίδευσας ἄνθρωπον, καὶ ἐξέτηξας ὡς
 ἀράχνην τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ». διὰ τὴν
 ἀμαρτίαν παιδεύουσι καὶ οἱ πολιτικοὶ νόμοι.
 Διὰ τί ἐντρέπεις, ἢ βοδεῖσαι νὰ πράξης
 τοῦ θεοῦ τὸ ἔργον, ἡ ἀρετὴ ἐστὶ δόξα καὶ
 τιμὴ καὶ ἔπαινος. τίνα φοβεῖσαι, ὅταν
 πράττης τὰ καλὰ ἔργα, τότε « Κύριος
 φωτισμός σου καὶ σωτὴρ σου. τίνα φοβή-
 θῆσῃ; Κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς

σου, ἀπὸ τίνος δειλιάσεις; » Τί φοβεῖσαι;
 τὸν κόσμον; ἀλλ' ἡ ἀρετὴ ἐστὶ πράγμα
 καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ κόσμου ἐπαινούμενον
 καὶ θαυμαζόμενον. τὴν ἀρετὴν καὶ οἱ ἐχ-
 θροὶ ἐπαινοῦσι καὶ εὐλαβοῦνται. τί φοβεῖ-
 σαι; τῆς σαρκὸς τὸν πόλεμον; ἀλλ' οἱ
 δοῦλοι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, λέγει ὁ θεηγόρος
 ἀπόστολος, τὴν ἰσχὺν ἔχουσιν, ὥστε σαυ-
 ροῦσι « τὴν σάρκα σὺν τοῖς παθήμασι καὶ
 ταῖς ἐπιθυμίαις ». φοβεῖσαι ἴσως τῶν δαιμό-
 νων τὰς παγίδας, μὴ φοβηθῆς ὀλοτελῶς ἀπὸ
 προσώπου αὐτῶν. « Οὐ φοβηθήσῃ ἀπὸ φό-
 βου νυκτερινοῦ, ἀπὸ βέλους πετομένου
 ἡμέρας, ἀπὸ πράγματος ἐν σκότει διαπο-
 ρευομένου, ἀπὸ συμπτώματος δαιμονίου
 μεσημβρινοῦ ». καὶ χιλιάδες, καὶ μυριά-
 δες δαιμόνων συνέλθωσιν, ἐκ πλαγίου ἔρ-
 χονται, καὶ μὴ δυνάμενοι στήναι πλησίον
 σου, πίπτουσι. « Πιεῖται ἐκ τοῦ κλίτους
 σου χιλιάς, καὶ μυριάς ἐκ δεξιῶν σου,
 πρὸς σὲ δὲ οὐκ ἐγγιεῖ ». ἐξαποστέλλει
 ὁ θεὸς τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, ἵνα διαφυλάτ-
 τωσί σε ἀπὸ παντὸς κακοῦ συναντήματος
 καὶ ἀπὸ πάσης ἐπηρείας καὶ βλάβης. « Ὅ-
 τι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ
 σοῦ τοῦ διαφυλάξαι σε ἐν πάσαις ταῖς ὁ-
 δοῖς σου. ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσί σε, μὴ ποτε
 προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου ». Ὅστις
 ἐργάζεται τὰ καλὰ ἔργα, ἐκεῖνός
 ἐστὶν ἐνδοξός, τίμιος, πανευτυχής, εἰρη-
 νικός καὶ μακάριος. « Δόξα γάρ, λέγει ὁ
 θεοφάντωρ ἀπόστολος, καὶ τιμὴ καὶ εὐ-
 ρῆνη παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν ».

ψαλ. 38,
7.

Γαλ. 5,
24.

Ψαλ. 90,
5, 6.

αὐτ. 24, 2.

αὐτ. 1.

αὐτ. 38,
14, 15.

αὐτ.
11, 12.

ψαλ. 26,
1, 2.

Ρωμ. 2,
10.